

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala

N Y M B U R S K Ý

PÁBITEL

číslo 24

Pochod Po místech, která měl Bohumil Hrabal rád, měl opět skvělé počasí.

Marta Banas z Polska, se, sice rozpačitě, ale velmi upřímně vyznala ze svého vztahu k Hrabalovi.

Sedm let se scházíme v Kersku

Již posedmě se uskutečnilo Hrabalovo Kersko. Opět za krásného počasí a s obrovskou účastí příznivců Hrabalova díla.

Ohlédnu-li se zpět, do doby, kdy jsme připravovali první ročník, musím s potěšením konstatovat, že se nám ani nesnilo o takto příjemně „rozjeté“ tradici. A jsem rád, že naše návrhy tehdy nevyslyšel majitel restaurace Hajenka - původní myšlenka totiž byla uspořádat

setkání Hrabalovo Kersko v této filmově proslavené hospodě. Ve chvíli, kdy jsme se s panem Slaninou (o mrtvých jen dobře) „nedohodli“, šli jsme za Janou a Broňou Kubovými, kteří bez váhání svolili, aniž vůbec mohli tušit, co je čeká. A myslím, že se sluší jim upřímně poděkovat, neboť právě oni dávají každoročnímu setkání obrovský kus energie, spoustu práce i finanční podporu.

Rovněž nemohu nevzpomenout Miladu Hakenovou, která již od Velikonoc s optimismem vzdoruje srdeční chorobě - přejeme jí brzké uzdravení. I ona se do historie Hrabalova Kerska nesmazatelně zapsala. A děkuji i všem, jež nejmenuji a kteří pomáhali, zkrátka jen proto, že mají rádi Hrabala.

Těším se na osmou slavnost v lesním městečku!

Honza Řehounek

Naďa Urbánková a Václav Neckář povíдали a zpívali.

Hasiči z povídky Chcete vidět zlatou Prahu? v divadelním představení.

Počasi - jó to my umíme!

Víc jak sedm desítek lidí se sešlo v deset hodin U Pramene aby se vzápětí všichni vydali na trasu turistické procházky Po místech, která měl Bohumil Hrabal rád. Zahájili tak již sedmý ročník lesní slavnosti Hrabalovo Kersko. Opět za nádherného počasí, jak se ostatně stalo již zvykem. Počasí, jó, to my umíme!

Na několika místech po cestě si zájemci mohli vzít připravené soutěžní otázky - v taječkách měli najít chybějící slova v některých známých úryvcích z Hrabalových knih. Několikrát se rovněž všichni zastavili, aby

Pánové Bamba a Kytka, otec a syn Šturmové, z divadelního představení.

si vyslechli výklad o souvislostech těchto konkrétních míst s osobou Bohumila Hrabala či s jeho dílem. Nejkrásnější na příjemně dvě a půl hodiny dlouhé procházce byla ale svěží jarní příroda kolem Labe i v kerském polesí. Tu si například velmi vychutnávala PhDr. Miloslava Slavíčková, autorka nedávno vydané knihy Hrabalovy literární koláže, profesorka bohemistiky na univerzitě ve švédském Lundu. „Vůbec se nedivím, že to tu měl Hrabal rád a že měl tak krásný vztah k přírodě a Kersku.“ řekla.

Po dvou a půl hodinách jsme dorazili k Lesnímu ateliéru Kuba, kde už minimálně dvě stovky lidí využívaly pohostinnosti lesní zahrady a v neposlední řadě i zde podávaných specialit a samozřejmě Postřižinského piva. Jenže do třinácti hodin se zahrada zaplnila několika stovkami lidí - vypadalo to tu jako na národní pouti - a výčepáci, ač se nezastavili do samého večera, nestíhali nápor, který se k pipě valil. Neukožená žízeň byla v pozdějším hodnocení akce jediná „vada na kráse“ - vše ostatní klapalo výtečně.

Začátek odpoledního programu patřil po poetickém úvodu moderátora Jiřího Tepera divadelnímu spolku Hálek z Nymburka, který sehrál divadelní adaptaci z Hrabalových textů podle scénáře Jana Řehounka s názvem Morytát o Bohumilu Hrabalovi. „To představení mělo Hrabalova ducha. Kontrast mezi negativními a pozitivními dopisy čtenářů z Morytátu a legend navodil jisté napětí, které se uvolňovalo při následujících dramatických obrazech. Ať už to bylo trochu expresivní pokřikování mezi hasiči a pány Kytkou a Bambou z povídky Chcete vidět zlatou Prahu?, či mírně eroticky naladěná scéna pekařky a reprezentanta pojišťovny z Andělských očí. A závěr, kdy Bohumil Hrabal vyvěšuje parte strýce Pepina, po jevišti defilují všichni, kteří mu už umřeli a on si povzdechne, že pak už tam zůstanou napínáčky jen pro jeho úmrtní oznámení, musel oslovit každého. Velmi vám děkuji za překrásně strávenou sobotu!“ Tak divadlo zhodnotil pan Jaroslav Krejcar z Prahy.

Divadlem ovšem odpoledne začínalo, ale nikoliv končilo. Honza Řehounek zavzpomínal na setkání s Bohumilem Hrabalem, který mu tehdy, na podzim roku 1996 řekl, aby psal o Nymburce, který už pro něho (Hrabala) dávno skončil a kterému už nerozumí. A pak přečetl jednu kapitolku z knihy Než malej Ventil dostal rozum (čtení vyvolalo salvy smíchu), jejíž děj se odehrává v Nymburce na začátku šedesátých let.

V malé galerii Lesního ateliéru Kuba (jako vždy při Hrabalově Kersku) uspořádali manželé Kubovi výstavu fotografií z natáčení hrabalovských filmů Jiřího Menzela. Mezi nimi tu byly vystavené i fotografie ze Skřivánků na niti.

Na jejich natáčení přišli zavzpomínat dva tehdejší protagonisté - Nad'a Urbánková, která si zahrála roli jedné z „kopečkářek“, a Václav Neckář, rovněž jeden z filmových muklů na šrotišti kladenských hutí v padesátých letech. Jirka Teper se Nadi Urbánkové zeptal, jak se vyrovnala s tím, že oproti předcházejícím Ostře sledovaným vlakům, kde hrála Viktorii Freie, jaksi společensky klesla, když hrála vězenkyni. „To jsem ale vůbec neklesla. Ty kopečkáři ve filmu byli vlastně skvělí lidé, kteří ovšem měli tu smůlu, že chtěli utéct přes kopečky a oni je chytili a zavřeli.“ odpověděla představitelka půvabné kopečkářky v šátku, kterou si určitě každý vybaví například ve scéně, kdy si, v kruhu, spolu s chlapy hřeje ruce nad ohněm... Václavu Neckářovi se ještě stále po překonané mozkové příhodě špatně hovoří, i tak ale zavzpomínal na natáčení, věnoval i vzpomínku nedávno zemřelé Stelle Zázvorkové, která si ve Skřivánkách také zahrála.

Václavův bratr Honza vyprávěl, že se film zachoval ve velku vlastně jen díky tomu, že si vysoce straníční funkcionáři jednu kopii zakázaného filmu promítali na svých mejdanech, báječně se bavili, ovšem po skončení do jednoho pohoršeně volali, že kontrarevoluce proniklá do filmového umění je strašná a je třeba s ní skoncovat. Z originálních negativů filmu, který byl zavřen do trezoru a nesměl se dostat před diváky v kinech, byly totiž zcela vystřiženy a zničeny dvě scény - jak Rudolf Hrušínský v roli esenbáka umývá mladou cikánečku a jak senilní ministr Zdeněk Nejedlý přijel na návštěvu do hutí, a ty mohly být obnoveny jen díky oné jedné kopii, sloužící k obveselení papalášů.

Zpívání jde ale Vaškovi Neckářovi stejně báječně jako před lety - zapíval, stejně jako Nad'a Urbánková, několik stále skvělých hitů. Ing. Jiří Černý, jako zástupce Městského úřadu v Nymburce, mu po malém koncertu - za role v Menzelových filmech - předal stříbrnou pamětní medaili, která byla vydána k loňskému devadesátému výročí narození Bohumila Hrabala. „Že ty filmy byly tak dobré, to nebyla moje zásluha. I přesto děkuji a děkuji i Bohumilu Hrabalovi!“ podíval se významně nahoru.

Moc hezké bylo následující vystoupení mladé studentky bohemistiky Marty Banas z polského Bedzina. Vyprávěla o své práci na diplomových pracích o Hrabalovi, o svém vztahu k panu spisovatelci, o svých problémech s češtinou, ale také o tom, jak ji potěšilo setkání s báječnými lidmi v Kersku.

V průběhu celého odpoledne vyhrávala již tradičně skvělá kapela To Jo Band. Jen neradi se loučili účastníci sedmého Hrabalova Kerska - tak se jim letos líbilo.

Na závěr je třeba poděkovat všem, kdo se na přípravě slavnosti podíleli. Především pak Janě a Broňovi Kubovým, protože na jejich bedrech leží největší balvan práce a kromě ztráty soukromí mají poničený pozemek, musí uklidit nepořádek a vyrovnat se se spoustou dalších problémů.

Tak nashledanou na Hrabalově Kersku 2006. Předběžně lze počítat s 20. květnem.

- řeh + jak -

Nad'a Urbánková byla velmi bezprostřední.

Krásná sobota v Kersku

V sobotu 21. května se již posedmé sjeli do Kerska čtenáři a obdivovatelé díla Bohumila Hrabala, aby se nejprve v místních leších prošli po místech, která měl spisovatel rád a jimž věnoval ve svých knížkách pozornost, a posléze se shromáždili na zahradě Lesního ateliéru Kuba, kde se odehrával další program, který připravili nadšení organizátoři z Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, což jsou především pracovitá děvčata z nymburské knihovny a neúnavný nadšenec Honza Řehounek.

Návštěvníci přicházející z lesa nebo přijíždějící rovnou na odpolední program většinou nejprve zamířili za osvěžením a posilněním ke stánku nymburského pivovaru, kde pípám s velkým výběrem postřížinských chmelových moků vládli otec a syn Kubíč-

kové. Odtud vedly kroky hostů do krásného domku Kubových, kde byla instalována výstava fotografií věnovaná čtyřem filmům natočeným podle Hrabalových próz režisérem Jiřím Menzelem, a kde v prvním patře lze nakoupit spoustu krásných artefaktů i užitečných drobností.

Dobrou náladu tradičně všem přítomným navodil svými písněmi To-Jo Band, který na pódiu posléze vystřídal nymburští ochotníci. Ti zde v režii Adolfa Tomana sehráli představení Morytát o Bohumilu Hrabalovi, které se dá charakterizovat jako scénická koláž sestavená z textů obsažených v řadě Hrabalových knih. Vytvoření scénáře tohoto představení jistě vyžadovalo od autora Jan Řehounka velmi náročnou práci, spočívající v pročítání mnoha stovek stran díla Bohumila Hrabala, a pak - stejně jako to často dělal on - vyjímání části textů a jejich spojování v nový celek. Herci si se svými rolemi poradili dobře, za zmínku stojí určitě pan Mejstřík, kterému ani nedávno operace nezabránila v tom, aby ztělesnil rozhořčeného čtenáře a na spisovatele chrlil ostré odsudky, které skutečně kdysi Bohumilu Hrabalovi

docházely, a on je pak uveřejnil v Morytátu, který napsali čtenáři.

Zavzpomínat na natáčení filmů podle Hrabalových předloh přijeli Nad'a Urbánková a Václav Neckář, kteří samozřejmě jen nehovořili, ale připomněli i svoji hlavní profesi a nadšenému publiku zazpívali několik písniček. Nad'u doprovázela kapela z playbacku, Václava na kytaru jeho bratr Jan.

Ještě jednou před závěrečnou hudební sérií To-Jo Bandu zaznělo mluvené slovo. Nejprve se divákům představila polská studentka bohemistiky Marta Banas, která se svěřila s tím, jak krásně se jí čeština nad dílem Bohumila Hrabala studuje, a vyslovila radost nad tím, že se mohla tak hezkého setkání Hrabalových věrných příznivců zúčastnit. Potom vzal Honza Řehounek do ruky svoji knížku Než malej Ventil dostal rozum a přečetl z ní kapitolu o soutěži recitačních kroužků v Poděbradech, které se jako žák nymburské devítiletky zúčastnil. Toto vyprávění je stejně jako ostatní příběhy této knihy velmi půvabně a vtípně napsané, a já mohu toto vzpomínání na Nymburk 60. let minulého století doplněné spoustou fotografií všem doporučit k přečtení.

Letošní HRABALOVO KERSKO bylo skutečně velmi úspěšné a ze všech dosavadních ročníků bylo určitě nejhojněji navštěvené. Poděkování za tu krásnou květnovou sobotu patří všem organizátorům i účinkujícím, a my se můžeme těšit na hrabalovské setkání s pořadovým číslem osm. Nápady a podněty na sestavení odpoledního programu budou organizátoři jistě přivítány. *Ivan Kott*

Diváků bylo v Kersku skutečně hodně.

LOUČENÍ NA MALÉ SKÁLE

V úterý 21. června jsme se rozloučili s jednou z nejvýraznějších osobností současného českého výtvarného umění, Josefem Jírou. Obřad se konal v Jírově rodišti Malé Skále v kapli sv. Vavřince, pro níž Josef Jíra v roce 1996 namaloval jedno ze svých vrcholných děl - křížovou cestu. Smuteční hosté zaplnili nejen kapli, ale i celý prostor před ní, aby se posléze přesunuli do údolí, k řece Jizeře, kde od roubeného Boučkova statku, z něžž je dnes Jírovým přičiněním krásná galerie, vyšel pohřební průvod na hřbitov. Za dechovou hudbou jel valník tažený dvěma silnými valachy, na němž spočívala rakev a mnoho věnců a kytic, mezi nimiž byl i věnec od manželů Livie a Václava Klausových.

Když jsem zvolna kráčel v zástupu mnoha dalších, kteří se přišli s Pepičkem, jak mu říkával jeho přítel Bohumil Hrabal i ostatní přátelé, rozloučit, uvědomil jsem si, jaký je rozdíl mezi často uspěchaným obřadem v krematoriu a touto cestou, uzavírající životní pouť toho, komu jsme přišli vzdát čest. Maloskalský hřbitov leží ve stráni nad obcí, těsně v sousedství lesa, pod zubatým hřebenem Suchých skal, a stoupání k němu poskytuje dost času na zavzpomínání, přemýšlení i porozhlédnutí se po krásné krajině Českého ráje. V tom polední

nádherného dne počínajícího léta musel i ten, kdo tu snad byl poprvé, pochopit, proč měl Josef Jíra tento kraj tak rád a proč mu věnoval i tak velkou dávku svého výtvarného talentu.

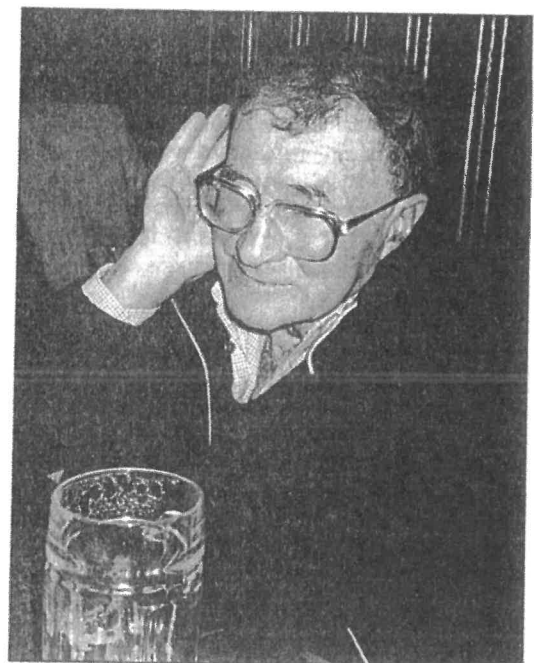
V tomto smyslu se také se svým o deset let mladším přítelem na hřbitově rozloučil novinář Jiří Nejedlý, který se s Jírou setkával už od mládí, a to jak na sněhu a na skalách, tak i v ateliéru a výstavních sálích.

Bohumil Hrabal, který si velmi cenil nejen Jírových obrazů, ale i jeho deníků z cest, kde se mísily poznámky a zápisky se skicami a obrázky, zahajoval svému příteli řadu vystav a několik jeho textů pro katalogy si můžeme přečíst v Sebraných spisech. O Josefových portrétech se píše v Obnažených osudech, o zobrazování rodného kraje hovoří Obrazy, které roní krachličky slz, a v závěru stati o Josefových grafikách Bohumil Hrabal píše: „Josef Jíra často umírá, aby vždycky vstal z mrtvých, aby jsa živ, střežil podstatu a tvar a střed své touhy, kterou nikdy nezradil.“

Pan Hrabal má pravdu a já vim, že když pohlédnu na kterýkoli obra-

zek Josefa Jíry, bude to on, kamarád Pepiček, který bude stát vedle mě, aby mi vyprávěl o životě a jeho krásách i strastech.

Ivan Kott

Hrabalovy literární koláže Miloslavy Slavičkové

V loňském roce vydalo nakladatelství Akropolis - Jiří Tomáš v Praze knihu PhDr. Miloslavy Slavičkové „Hrabalovy literární koláže“.

Miloslava Slavičková je literární historička, editorka a překladatelka, která třicet let žije a působí jako bohemistka na univerzitě ve švédském Lundu. Podílela se na činnosti Nadace Charty 77 a byla tajemnicí Seifertovy ceny ve Stockholmu, organizovala exilový život ve Sdružení svobodných Čechoslováků ve Švédsku. Do švédštiny přeložila díla Karla Čapka, Jiřího Diensbiera, Václava Havla, Jaroslava Seiferta, jako editorka se podílela na knihách Čapkových, Haškových či Seifertových. Tvorbou Bohumila Hrabala se zabývá od sedmdesátých let. „Bohužel. Hrabala ve Švédsku moc nechápou,“ říká s povzděchem.

Hrabalovy literární koláže je jedna z mála knih, které se zabývají Hrabalovou tvorbou z hlediska literární - vědního. Autorka se zaměřila na pozoruhodnou metodu Hrabalovy literární práce, kterou nazvala literár-

ni koláž. Podrobně rozebírá princip literární koláže v textech Mrtvomati, Toto město je ve společné péči obyvatel a Legenda zahrnaná na strunách napjatých mezi kolébku a rakví. Pro běžného čtenáře to samozřejmě čtení na všední večer není, ale všichni, kdo se Hrabalem zaobírají trochu více, by si tuto knihu měli přečíst.

Na straně 46 Miloslava Slavičková napsala: „Zaměřuji svou pozornost na Hrabalovu tvorbu do 70. let... K žánru literární koláže se však již nevrátil.“

Po přečtení těchto řádků jsem se přes nakladatele Jiřího Tomáše začal pít po kontaktu na autorku. „Máte štěstí, paní Slavičková je právě v republice,“ řekl mi a slíbil, že můj telefon paní doktorce předá. A ona se mi vzápětí ozvala.

Moje informace, že princip literární koláže Hrabal použil v Harlekýnových miliónech, byla pro ni zajímavá, stejně jako pozvání na za několik dní se konající Hrabalovo Kersko, které ráda přijala a do Kerska skutečně přijela. A tak jsme o literárních kolá-

žích mohli dosti obsírně pohovořit cestou pochodu Po místech, která měl Bohumil Hrabal rád. A myslím, že je má teď ráda i paní doktorka Slavičková.

Miloslava Slavičková s Honzou Řehounkem.

Literární koláž v Harlekýnových miliónech

Metodu literární koláže použil Bohumil Hrabal v Harlekýnových miliónech pro postavy tři pamětníků - Karla Výborného, Václava Kořínka a Otokara Rykra.

Karel Výborný byl dílovedoucí z železničních dílen, který znal ve městečku snad každého a dokázal vyprávět o lidech čtyři kolena nazpátek. Bohužel se mi nepodařilo zjistit, zda něco napsal, nebo jestli ho pan Hrabal použil jen jako autentickou postavu pamětníka starých časů.

Václav Kořínek byl místní amatérský historik, který publikoval články o historii v okresním tisku a před rokem 1975, kdy město slavilo 700 let od svého založení, napsal knihu o historii města. Spolu s Bohumilem Hrabalem byl v komisi pro oslavy jubilea, a tak mu kopii svého rukopisu dal k posouzení. Prvopis odevzdal na městský národní výbor, který slíbil, že knihu vydá. Jenže vše bylo jinak. Zástupce MěNV (snad vedoucí odboru kultury Jiří Černý - se současným vedoucím odboru kultury ing. Jiřím Černým měl společné jen jméno) panu Kořínkovi oznámil, že knihu není možné vydat (vykrucovali se všelijak, ale hlavním důvodem bylo zamítnutí ze strany městského výboru KSČ, neboť některé etapy historie se soudruhům „nehodily do krámu“). Pan Kořínek se strašným způsobem našel a do výboru přestal docházet. Současně z něj byl zásahem MěV KSČ vyloučen i Bohumil Hrabal, který byl soudruhům trnem v oku. Rukopis pana Kořínka mu zřejmě zůstal, ale po jeho smrti nebyl v pozůstalosti nalezen. Ještě v době, kdy na knize pan Kořínek pracoval, jsem některé části četl a jsem přesvědčen, že rukopis byl použit pro citace „pamětníka Václava Kořínka“.

Otokar Rykr byl nymburský rodák, který v roce 1946 napsal a vydal jako nostalgickou vzpomínku knihu Vzpomínám na Nymburk. Jeho texty jsou autenticky použity v Harlekýnových miliónech. *Jan Řehounek*

Příklady konfrontace textů Otokara Rykra a jejich použití v literárních kolážích:

Vzpomínám na Nymburk (str. 5)

...Červinka - „Paraplíčko“ měl za něj co děkovat své milé z venkova, jím podarované parasolkem, který nosila k jeho počtě při cestě do města vždy otevřený, ať již přšelo nebo bylo hezky. Nemusil nikterak závidět příkrasu svého jména svému příbuznému Červinkovi - „Vokounovi“, shlížejícímu na svět velkýma bledýma, jakoby rybima očima, tak jako Červinkovi - „Paťatému, našlapujícímu podivně na rodnou půdu svýma velkýma nohama. Nápadně často lišej ve vlasech si drbající Červinka neušel úsměšku „Drampa“, zato se nemusil rozčítovat nad pojmenováním hustým, kudrnatým vlasem se pyšníci

Červinka - „Vlna“. Velkého potěšení neměl ze svého epitheta štíhlý a vysoký Červinka - „Chrt“. Do houfu patřil i světácky založený, vždy nastrojený obstarožní mládenec ekonom Červinka - „Fráda“...

Harlekýnovy milióny (str. 304)

Tak Červinka - Paraplíčko měl za co děkovat své milé z venkova, kterou podaroval parazolkem, který nosila k jeho počtě při cestě do městečka, deštníčkem vždy otevřeným, ať již přšelo, nebo bylo hezky. Červinka - Vokoun, shlížející na svět velkýma bledýma očima, jakoby rybima. Červinka - Paťatý, našlapující na rodnou půdu svýma velkýma nohama. Nápadně často lišej ve vlasech a drbající se Červinka neušel posměšku Drampa! Hustým kudrnatým vlasem se pyšníci Červinka - Vlna. Velké potěšení neměl ze svého jména štíhlý a vysoký Červinka - Chrt. Do houfu patřil i světácky založený a vždycky nastrojený obstarožní mládenec ekonom Červinka - Fráda...

Vzpomínám na Nymburk (str. 51)

V hostincích se soustředující ruch v nočních hodinách býval velmi rušný a končival nezdídka až za kuropění, čemuž se při láci tehdejšího dobrého piva, pravého malvazu, nebylo co divit. Tenkrát to byl opravdu tekutý chléb. Vysedávání se zúčastňovali vážní i vážení občané, mladí i staří. Byli mezi nimi stateční pijáci, z nichž četní dovedli vypít na posezení hladce 25 i více půllitrů piva.

Harlekýnovy milióny (str. 327)

...v hostincích se soustředující ruch býval v nočních hodinách velmi rušný a končival až za kuropění, čemuž se při láci dobrého piva, pravého malvazu, nebylo co divit. Tenkrát opravdu to byl tekutý chléb. Vysedávání se zúčastnili i vážení občané, mladí i staří. Byli mezi nimi stateční pijáci, z nichž četní dovedli vypít na posezení hladce 25 i více půllitrů piva.

Průvodce Hrabalovou tvorbou

Každý, kdo se chce lépe orientovat v obřím díle Bohumila Hrabala, by si měl přečíst útlou knížku doc. Jiřího Pelána, nazvanou **BOHUMIL HRABAL: POKUS O PORTRÉT**. Tento esej původně vznikl jako předmluva pro rozsáhlou antologii Hrabalových textů vydanou v Itálii, aby byl po drobných úpravách a rozšíření vydán nakladatelstvím TORST i v češtině.

Autor tu sleduje náměty, kterými se Bohumil Hrabal zabýval, ukazuje jak některá témata zpracovával opakovaně, v různých podobách, z nichž jen některé se později dostaly k širší čtenářské obci, a hledá i kořeny, z nichž se Hrabalova tvorba odvíjela. Hned v úvodu se věnuje Hrabalovým básním, v nichž už lze vysledovat vlivy, které se promítají i do pozdější tvorby prozaické. Jiří Pelán prochází postupně Hrabalovými texty, své závěry dokládá krátkými citacemi z některých knih i kratších statí a samozřejmě si všimá i toho, jak byl spisovatel přijímán oficiální kritikou a mocenskými činiteli v jednotlivých etapách života. Zabývá se pochopitelně také otázkou, zda Hrabalova tvorba publikovaná v 70. letech byla nějak deformována požadavky cenzury a díky možnosti studia původních rukopisů v Hrabalových Sebraných spisech zjišťuje, že Hrabal vytvářel velmi často nové verze starších textů, aniž by k tomu byl nucen vnějšími vlivy. Připomíná zde také knihu Susanne Rothové Hlučná samota a hořké štěstí Bohumila Hrabala, v níž autorka zdůrazňuje, že Hrabala k této metodě opravňuje jeho poetika, jejíž základy tvoří hospodská historka, anekdota a vzpomínkový proud, tedy žánry motivované radostí z vyprávění. Jedno téma lze tedy různě variovat a podávat v několika podobách, prolínat ho s dalšími motivy a vytvářet tak nové svěbytné tituly.

V závěru se Jiří Pelán chronologickým postupem dostává až k Hrabalově trilogii a po ní k souboru próz Život bez smokingu,

k Dopisům Dubence i dalším krátkým textům a říká: „Kruh Hrabalova díla se začal uzavírat. Autor, který se kdysi odvrátil od lyrické samomluvy, aby se stal zrcátkem cizích tváří a zapisovatelem cizích hovorů, který se později ve svých textech skrýval za postavami, o nichž vyprávěl, a který nakonec ostýchalvě odzradil svůj portrét v pohledu vlastní ženy, si v těchto textech znovu vzal slovo, aby hovořil už jen za sebe a o sobě.“

Nevím, zda tento Pelánův text četli italští

čtenáři jako předmluvu, ale určitě by si ho měli přečíst znovu na závěr, pokud se pokousali těmi stovkami krásných stránek, které jim nakladatelství Mondadori nabídlo. Ale rovněž český čtenář, který se třeba i domnívá, že zná Hrabala celého a dobře, by neměl tento esej nechat bez povšimnutí, protože se mu po jeho přečtení pohled na Hrabalovo dílo ještě více zaostří a on tu „perličku na dně“ uvidí prismatickým zrcátkem spisovatelova „diamantového oka inspirace“.

Ivan Kott

Poznámky k Pelánovu textu

Když doc. Pelán napsal svůj hrabalovský esej, dal ho přečíst Václavu Kadlecovi, který k němu napsal několik doplňujících a souhlasných poznámek, které stojí za otištění.

„Prolínání lyrického a epického modu bych zdůraznil. Myslím, že Hrabal vlastně vůbec epiku nepsal. Přechod od verše k próze je pro něho jen formalita, což dokládají básně publikované v Poupatech v prozaickém přepisu (dokonce i sonety!), ale také Krásná Poldi, imputovaná do stejnojmenné povídky v Inzerátu aj. A ještě k témuž: Hrabal neuměl fabulovat. Ani jednou nenapsal nic à la thése. Když ho učili psát filmové scénáře, vychýlili ho z jeho stylu (Vlaky), ale on se našťástí rychle vrátil. S Menzelem psali scénáře tak, že Menzel vždycky řekl, jakou scénu tam chce mít, a Hrabal střihal, dopisoval, permutoval.“

Zdánlivá fabule Anglického krále je zřejmě šťastnou náhodou: látku dlouho přemítal (od poloviny 60. let!) a potom měl to štěstí, že opravdu nikdo nepřišel a nevytrhl ho z proudu psaní (připomínám: počátkem 70. let se Hrabalovi vyhýbali i přátelé). Jeden všední den vyšel v samizdatu v souboru Tři teskné grotesky (Hrabal jej sestavil v r. 1971, Vaculík a jiní jej vydávali v opisech od 1978). V roce 1987 vyšla Atomová mašina v Pl, což ovšem byl také samizdat. Skutečně

legálně vyšla až 1991 v Práci. Protože všude jinde je zdůrazňováno oficiální tuzemské vydání, datace 1987 trochu mate. Jinak ovšem bych nepodceňoval čtenářský ozvuk opisovaných textů, například Anglický král se na ČVUT opisoval již v roce 1973 a já sám jsem napačitoval skoro stovku opisů ve svém okolí během čtvrtku.

Dopisy Dubence logicky pokračují přesně v tom popsaném trendu - zatímco v trilogii je autor objektem a je jakoby nahlížen očima Pipsí, tady už je objektem i subjektem až sebetřýznivého zkoumání. Všechno, co Pelán píše, je pravda, ale: Dopisy vznikaly v době, kdy Hrabal už psal vlastně především kvůli sobě a kvůli ohlasu, který ho držel při životě. Jiný důvod už neměl. To, že jsme texty hned vydávali, ovšem narušilo jeho do té doby běžnou technologii (strojopis - šuplík - nůžky - přepis) a on byl nadšený, že mu odpadla ta únavná dokončovací fáze. Je otázka, jestli by na rukopisech ještě pracoval, ale sešitková vydání ho té otázky zbavila. Nevím, jestli to nebyla moje chyba, ale v té době jsem byl přesvědčený, že pokud to hned nevydám, Hrabal to zahodí. Takže možná jsou ty texty jen autorsky nedokončené. Celkově řečeno, je to velice dobrý text, myslím že to je nejlépe napsaný krátký souhrnný pohled na Hrabala.“

Setkání s Hrabalovým milionářem

Když jsem před časem procházel malebnou obcí Českého krasu Svatý Jan pod Skalou, navštívil jsem samozřejmě také kostel sv. Jana Křtitele i přilehlou jeskyni svého patrona, a přehlédnout jsem nemohl ani budovu bývalého kláštera, která od doby, kdy ji v roce 1786 museli benediktini na základě dekretu Josefa II. opustit, prošla mnoha proměnami. Nejtemnějším obdobím byla pro tento objekt 50. léta 20. století, o čemž nás informuje deska, která sem byla instalována letos v květnu. Čteme na ní:

Budova bývalého benediktinského kláštera sloužila v letech 1948 - 1955 k nápravě politicky nežádoucích osob. Po roce 1948 zde byli bez soudu internováni lidé nepohodlní novému komunistickému režimu: především zemědělci - takzvaní kulaci, živ-

nostníci, bývalí vysocí úředníci, diplomaté a jiní „záškodníci režimu“, aby se zde „naučili pracovat“. 1. ledna 1950 bylo zařízení oficiálně nazváno „Tábor nucených prací“. Věžňové docházeli do okolních lomů na těžké práce. Několik zdejších politických vězňů při vykonávání těchto těžkých prací zahynulo. Po zrušení tábora nucených prací byl objekt v letech 1951 - 53 přestavěn na věznici.

Svatojánská věznice byla podle svědectví bývalých vězňů nejkrutějším zařízením svého druhu. Věžňové zde často dostávali za pokrm doslova jen „chléb a vodu“. Nesnesitelná vlhko a chlad v nevytopených celách, lhostejnost k nemocným, nevybíravé zacházení dozorců a týrání patřilo ke každodennímu životu. Po nátlaku Mezinárod-

ního červeného kříže byla věznice v květnu 1955 zrušena.

Postaveno k 50. výročí uzavření věznice - květen 2005

V upomínku obětem komunismu věnuji
Obec Svatý Jan pod Skalou
Svatojánská společnost

Znalci díla Bohumila Hrabala vědí, že právě tento internační tábor byl inspirací při líčení poválečných osudů hlavního hrdiny knihy Obsluhoval jsem anglického krále, který se sem dobrovolně dostal, a dokonce se přímo vnutil do řad internovaných milionářů. Jak nás ovšem fakta uvedená na desce přesvědčují, poměry tu jistě byly podstatně drsnější, než jak je vyličil pan Hrabal. Dnes je v této budově Svatojánská kolej s Vyšší odbornou školou pedagogickou.

Ivan Kott

Zapište si:

Zveme vás na tradiční výroční setkání členů Klubu čtenářů Bohumila Hrabala, které se uskuteční v Městské knihovně v Nymburce v sobotu 26. listopadu 2005 od 13 hodin.

Hlavním bodem programu bude premiéra filmu Nymburk - šifra mého psaní (filmová procházka s Bohumilem Hrabalem) - scénář Jan Řehounek, režie Ing. Jiří Černý, průvodní slovo Jiří Teper, hraji: Jaroslav Šturma - strýc Pepin, a občané Nymburka, kamera a realizace Václav Špaček, TV Port Čelákovice, produkce Klub čtenářů Bohumila Hrabala za finanční podpory Středočeského kraje.

Máte-li cokoli, čím byste mohli a chtěli do programu přispět, zavolejte, prosím, na telefon 325 512 723 Helenu Liptákovou nebo na telefon 603 238 523 Honzu Řehouнка.

Dalším důležitým datem, které byste si již nyní měli poznamenat, je termín konání VIII. Hrabalova Kerska. To se uskuteční v sobotu 20. května 2006. Tradičně se v 10 hodin setkáme u Pramene na startu pochodu Po místech, která měl Bohumil Hrabal rád a ve 13 hodin na zahradě Lesního ateliéru Kuba, kde bude celé odpoledne probíhat program - tentokrát bude jeho hlavním zaměřením kniha a doufejme, že i chystaný film Obsluhoval jsem anglického krále.

Rovněž pro Hrabalovo Kersko uvítáme z členských řad podněty pro bohatší program.

Teatr bezdomny hrál Hrabala v polštině

Před časem se v polském městě Žarów dalo dohromady několik lidí, kteří našli zalíbení v knihách českého spisovatele Bohumila Hrabala a založili divadelní soubor Teatr bezdomny im. Bohumila Hrabala. Ve svém repertoáru už za tu dobu vystřídali pěknou řádku divadelních adaptací jeho textů.

MĚSTO NYMBURK – MĚSTO ŽARÓW
KLUB ČTENÁŘŮ BOHUMILA HRABALA – MĚKS NYMBURK
uvádějí

**DIVADELNÍ OBRAZY
Z DÍLA BOHUMILA HRABALA**

V PROVEDENÍ DIVADLA

TEATR BEZDOMNY IM. BOHUMILA HRABALA
z partnerského města Žarów v Polsku

Představení se koná ve čtvrtek 19. května 2005 od 18.00 hodin
v auditoriu Základní školy, Komenského ul. 589, Nymburk

Před čtyřmi lety přijel režisér souboru Ryszard Dikcik do Nymburka na výroční setkání členů Klubu čtenářů Bohumila Hrabala a na místě vyplnil přihlášku - stal se jeho členem. Postupně se rozvíjely kontakty a v loňském roce uzavřela města Žarów a Nymburk partnerskou smlouvu. Prvním výsledkem neformální spolupráce byla návštěva několika členů Teatru bezdomnego a zá-

stupeč kulturních institucí města Žarów v Nymburce.

Ve čtvrtek 19. května uvedli polští divadelníci na malé scéně auditoria nymburské základní školy Komenského představení Divadelní obrazy z díla Bohumila Hrabala - konkrétně Legenda o krásné Julče, Svatby v domě a Taneční hodiny pro starší a pokročilí.

„Bylo to velmi zajímavé, zkonfrontovat znalost děl Bohumila Hrabala s polskou interpretací. V prvním obraze bylo sice dost málo rozumět textu, neboť protagonistka mluvila příliš rychle, ale ostatním interpretům jsme rozuměli výborně,“ řekl po představení Ing. Jiří Černý, vedoucí odboru kultury městského úřadu. Diváci pak oceňovali především výkon Ryczarda Dikcika, který se kromě režie ujal role v Tanečních hodinách. Pro ženy v hledišti se představení stalo skutečnými tanečními hodinami, neboť byly vtaženy do děje a na pár minut se postupně staly tanečnicemi.

Polští přátelé byli v sobotu přijati na nymburské radnici, prohlédli si město a v sobotu se pak zúčastnili sedmého Hrabalova Kerska. - řeh -

Z vašich dopisů

Po delší době jsem obdržel kýženou obálku svědčící o dalším životě i konání Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zároveň i s přihláškou do tohoto klubu a příslušnou složenkou.

K tomu si dovoluji touto cestou přičinit několik poznámek. Do Klubu jsem se přihlásil již před drahně lety - bez ohledu na to posílám poštou přihlášku novou. Tehdy, z počátku, jsem také dostával spolu s dalšími písemnými materiály i složenky na zaplacení členského příspěvku, které jsem bez problémů uhradil. Po několika letech však složenky přestaly chodit a potom nejméně dvakrát jsem po telefonickém dotazu na Městské knihovně uhradil příspěvek poštovní poukázkou. Domnívám se, že nadále by bylo dobré, aby členové opět tyto poukázky dostávali, neboť v dnešním životě shonu si každý nevzpomene na svou základní členskou povinnost - i když by ji rád splnil.

Bohužel, po celá minulá léta mi osud nedovolil, abych se zúčastnil některé z akcí Klubu, i když bych si to velice přál. No a ausgerechnet letos dostanu Nymburského pábítele 1. června s anoncí na akci, která se koná 21. května. A zrovna bych mohl přijít!

Snad by se mohlo podařit nějakým způsobem oznamovat termíny akcí klubu trochu předem?

Jinak na počtení Pábítele se vždy těším a alespoň tímto způsobem jsem „pupeční šňůrou“ propojen s životem Klubu.

Já osobně se nezadržitelně a bezprostředně blížím k věku blažených penzistů, takže doufám, že mi osud dovolí nějaké akce se zúčastnit.

Jsem čtenářem knih Pana Hrabala již od prvního počátku jejich vydávání a už při čtení prvních povídek trvale zasažen a oslněn, zřejmě na zbytek života.

Ještě chlubitivá poznámka: Krátce po „sametové revoluci“ jsem měl to štěstí, že díky svému tehdejšímu postavení, jsem byl majitelem vyhlášené třeboňské restaurace usazen po samozřejmém předchozím dovolení k jedinému volnému místu u stolku, kde seděl Pan Hrabal. Ten byl tehdy v třeboňských lázních na léčení. Kromě úvodního pozdravu jsem si však pln úcty nedovolil dál nějak pana spisovatele oslovovat. Ostatně ani on nejevil chuť se v tu chvíli bavit s cizím člověkem. Ale zůstalo to ve mně „jako v koze“!

Pozdravuji Vás, Nymburk, Kersko...

Petr Toufar, Suchdol nad Lužnicí

Občas slýchám, že by Nymburský pábítel měl vycházet častěji, protože jsou v něm dosti staré informace. Nejinak je tomu i v tomto čísle. Věřte, že by mě to více těšilo, kdybych vám mohl poslat aktuálnější zpravodaj. Jenže přes všechny výzvy a prosby dostávám od vás jen velmi málo informací, a tak „vařím“ z toho, co se ke mně dostane, nebo čeho se zúčastním sám. Světlou výjimkou jsou Tomáš Mazal a Ivan Kott, jimž vřele děkuji. Stále doufám, že se to do budoucna zlepší.

Honza Řehounek

Amr  a Lionel Tran, francouzst  autoři komiksu PŘILÍŠ HLUČNÁ SAMOTA, při besedě na Polabském knižním veletrhu.

DIPLOMKA

Před rokem na Hrabalově Kersku jsem hovořil s Lucií Tajchmanovou, studentkou Filozoficko - přírodovědné fakulty Slezské univerzity v Opavě, která přijela načerpat atmosféru a případně sebrat i nějaké informace pro svoji diplomovou práci. V polovině července letošního roku mi přišla poštovní zásilka se svázanou diplomkou na téma Ženy v životě a díle Bohumila Hrabala. V doprovodném dopise mi „čestvá“ Mgr. píše: „Práci jsem úspěšně obhájila a doufám, že potěší i Vás. Před týdnem jsem výletně navštívila Kersko, Hradištko, Sadskou i Nymburk a až na počasí to byl opět hezký zážitek... doufám, že v Kersku 2006 se znovu potkáme.“

Musím říci, že mne potěšila nejen diplomka, ale i fakt, že vysokoškolačka neodložila Hrabala do šuplíku spolu s deskami Magisterská diplomová práce a i nadále mu ponechává místo ve svém srdci.

K samotné diplomové práci musím konstatovat, že právem patří do Literárního kabinetu Bohumila Hrabala, kam jsem ji předal. Přináší velmi zajímavě zpracované téma, zabývá se do značné hloubky milostnými i lidskými vztahy Bohumila Hrabala k ženám. Nezůstává jen u těch několikolika, které hrály v jeho životě významnou roli, ale analyzuje i spisovatelův pohled na ženy v jeho díle „lehce načrtnuté“ či „ženy na smetišti dějin“.

„Zajímaly mě samozřejmě nejprve ženy skutečně, ženy, které spisovatel znal osobně a jejichž umělecký odraz nacházíme v jeho tvorbě. Do této skupiny patří Hrabalova matka Marie, žena Eliška, dále velké lásky Blanka Krauseová či Jarmila Holečková. V posledním období spisovatelova života to pak byla americká studentka bohemistky April Giffordová neboli Dubenka. Další nezapomenutelné ženské postavy Hrabalových knih jsou pak inspirovány prostředím, v němž spisovatel žil. Hlavními hrdinkami se tak staly obyčejné cikánky či dělnice,“ píše v úvodu své práce.

Práci Lucie Tajchmanové Ženy v životě a díle Bohumila Hrabala doporučuji k přečtení všem, kdo nechtou Hrabala jen „letem světem“, ale mají zájem nahlédnout i za řádky jeho děl.

- řeh -

Udělovaly se literární ceny

Ve dnech 8. až 11. září se na výstavišti v Lysé nad Labem konal druhý Polabský knižní veletrh. Již na loňském, prvním ročníku udělil Klub čtenářů Bohumila Hrabala ocenění za nakladatelský přínos v oblasti vydávání díla Bohumila Hrabala či za jeho popularizaci - Cenu Klubu čtenářů Bohumila Hrabala si odneslo nakladatelství Torst za knihu Tomáše Mazala Spisovatel Bohumil Hrabal.

Rovněž letos byly uděleny literární ceny. Cenu Klubu čtenářů Bohumila Hrabala a krásné kočí keramické anděly (práce Bronislava Kuby z Lesního ateliéru Kuba Kersko) si tentokrát odnesla dvě díla: kniha - komiks PŘILÍŠ HLUČNÁ SAMOTA (Bohumil Hrabal) francouzských autorů Lionela Trana, Ambrého a Valerie Bergeové (překlad) z nakladatelství Maťa a kniha PhDr. Miloslavy Slavičkové Hrabalovy literární koláže z nakladatelství Akropolis. Čestné uznání bylo uděleno nakladatelství Mladá fronta za ediční řadu Hrabalových knih: Postřihy. Proluky. Vita Nuova a Svatby v domě.

Ceny předávala za Městskou knihovnu v Nymburce Helena Liptáková a za Klub čtenářů Bohumila Hrabala Jan Řehounek. Bylo velmi příjemné, že ceny přebírali kromě pana Lubora Matě a dva z autorů Lionel Tran a Ambré, kteří shodou okolností právě pobývali v Praze, a s panem Jiřím Tomášem, majitelem Akropolisu, i Miloslava Slavičková, která přiletěla ze švédského Lundu.

V improvizované besedě vypravěli francouzští přátelé z Lyonu o svém blízkém vztahu k Bohumilu Hrabalovi, jak je PŘILÍŠ HLUČNÁ SAMOTA hned napoprvé okouzila. „Dílo Bohumila Hrabala je nalahavě oslovující, nutí čtenáře k přemýšlení. Proto ho nesmírně miluji,“ řekl Lionel Tran.

O Hrabalovi hovořil i další zahraniční host knižního veletrhu - italský spisovatel a překladatel Filadelfo Giuliano, představující svoji knihu Navrat na Sicílii z nakladatelství Balt - East „Hrabal a jeho knihy byly podnětem k tomu, že jsem se začal

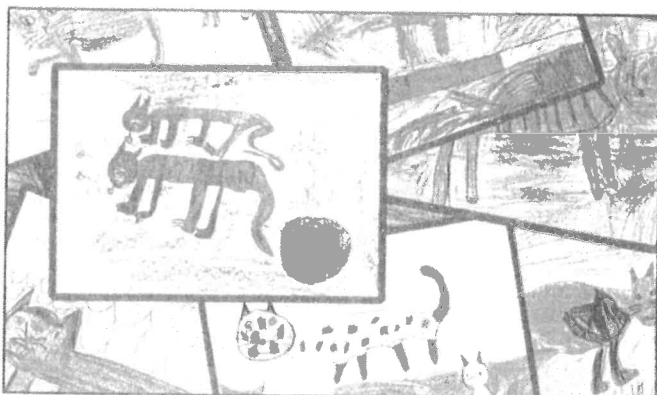
zajímat o Prahu a po její návštěvě se začal učit česky.“ Na otázku, zda se nechystá nějaké Hrabalovo dílo přeložit, odpověděl, že v Itálii jsou lepší překladatelé, například Sergio Corduas.

V samotné expozici Polabského knižního veletrhu se Hrabal objevil také. Nymburské muzeum připravilo kolekci dokumentů Bohumil Hrabal a divadlo.

Nakladatel Lubor Maťa přebírá Cenu Klubu čtenářů Bohumila Hrabala.

Kočenka pro B. H.

Alenka Vávrová, členka klubu z Františkových Lázní, vydala vlastním nákladem k nedožitým 90. narozeninám Bohumila Hrabala pohlednici s výkresy účastníků soutěže Kočenka pro B. H.. Škoda, že se o takovýchto akcích dozvídáme až po roce a ještě jen náhodou.

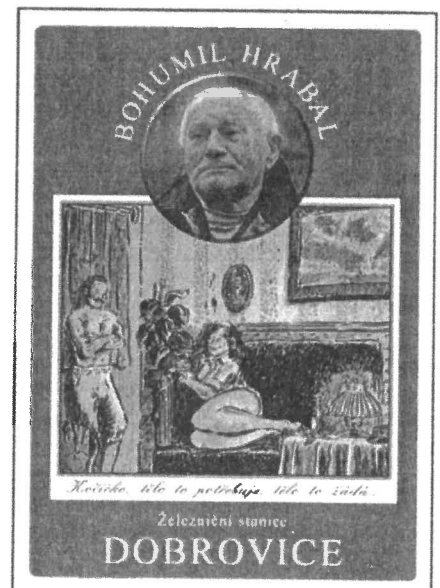
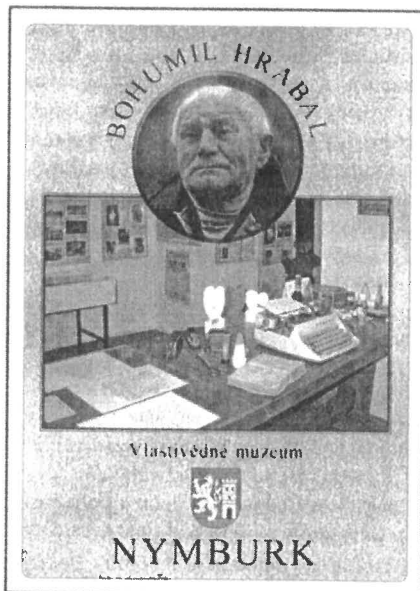
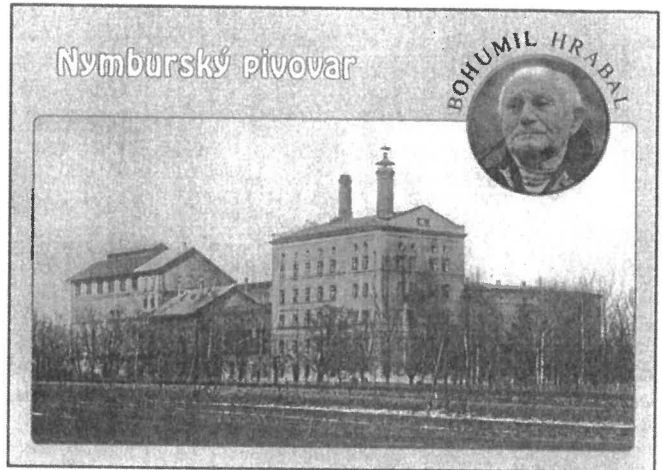
V průběhu letošního roku se na trh dostala série hrabalovských pohlednic, jejímž iniciátorem byl opět neúnavný Vašek Pokorný, výpravčí z železniční stanice Dobrovice a člen Klubu čtenářů Bohumila Hrabala. Jednotlivým prvkem se stal portrét Bohumila Hrabala (foto Tomáš Mazal). Realizátorem všech čtyř pohlednic je Ing. Ivan Ulrych - Nakladatelství VEGA - L.

První z řady, s fotografií Hrabalova pracovního stolu z nymburského muzea, vydala pro Vlastivědné muzeum v Nymburce firma Zdravotnické potřeby Hany Kalfiřtové (Okružní 2160, Nymburk). Na zadní straně je uvedeno: Stálá expozice o životě a díle Bohumila Hrabala byla otevřena 28. 3. 1999 u příležitosti nedožitých 85. narozenin spisovatele. „A zamiloval jsem si Nymburk, všechny uličky, ulice, náměstí, řeku...“

Další dvě vydala dobrovická firma HATO, spol. s r. o., hutní materiál. Na té se snímkem dobrovického nádraží je uveden text: Železniční stanice Dobrovice je místem inspirace autora Ostře sledovaných vlaků Bohumila Hrabala, který zde v roce 1944 absolvoval zácvik na výpravčího. „výpravčí je okrasou nádraží, zrovna jako v přírodě papoušek nebo ledňáček...“ Na další je obrázek Jana Severy s nápisem „Kočičko, tělo to potřebuje, tělo to žádá“ a na zadní straně stojí: Výpravčí Vojtěch Kraus (Hubička) je jednou z dobrovických literárních předloh pro novellu Ostře sledované vlaky. Sám autor zde v roce 1944 absolvoval zácvik na výpravčího. „...jak jsem sloužil v Dobro-

vici a pan výpravčí mě zaškoloval, tak se zase na něj jezdila dívat celá trať... to jak přetřhl s jistou dámou kanape pana přednosty...“

Čtvrtou pohlednicí vydalo již zmíněné Nakladatelství VEGA - L. u příležitosti 110. výročí založení nymburského pivovaru se sloganem z Postřižin: Naše dobré pivo - nápoj pro každého!

Hrabalovy dny v Divadle Husa na provázku

Již v dubnu se v Brně konala festivalová akce Hrabalovy dny. Jejím pořadatelem bylo centrum experimentálního divadla Divadlo Husa na provázku.

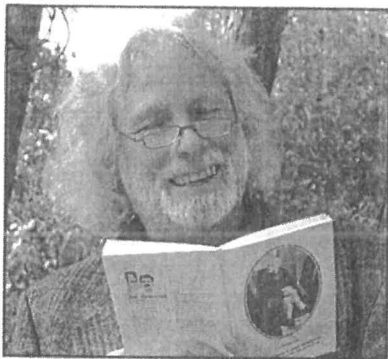
Ve čtvrtek 28. dubna to byly Hrabalovy Taneční hodiny (velká scéna). V pátek 29. 4. na sklepní scéně výstava. loutkové divadlo a literární vstupy inspirované a napájené Hlučnou samotou Bohumila Hrabala 12 hodin pro Pavla Hřebíčka v podání Divadla U stolu. Ve stejný den se na velké scéně hrálo Rozvzpomínání.

V sobotu 30. dubna se na sklepní scéně promíta-

lo 12 hodin pro filmy a Bohumila Hrabala: Perličky na dně (1965), první povídkový film podle Bohumila Hrabala, Filmové fragmenty ze života Bohumila Hrabala uváděné Tomášem Mazalem, Ostře sledované vlaky (1966), film Jiřího Menzela odměněný Oscarem, Něžný barbar (1980), film Jiřího Menzela s Bolkiem Polívkou v hlavní roli, Požehnaný a prokletý básník Bohumil Hrabal, dokumentární film Olggy Sommerové. Příliš hlučná samota (1994), francouzský film Viery Cais. v hlavní roli Philippe Noiret, a opět Filmové Fragmenty.

Rovněž v sobotu 30. dubna se v Balbínově ulici v Brně - Židenicích uskutečnilo setkání s jedním pivem a několika texty Rodný dům Bohumila Hrabala. Tady pořídil Tomáš Mazal fotografii Petra Oslzlého, který čte z knihy Jana Řehouneka Bohumil Hrabal a jeho městečko, kde se (bohužel) nezastavil čas.

V sobotu večer na velké scéně festival vyvrcholil Rozvzpomínáním, které připomnělo 20 let od jeho premiéry ve stejný den roku 1985 v Divadle na provázku. Jako host promluvil jeden z „něžných barbarů“ Egon Bondy.

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel č. 24 - 20. října 2005. Registrace: MK ČR E 1088777. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel. 325 512 723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, Všechlapská 1666/6, 288 02 Nymburk, tel. 603 238 523, e-mail: jan.rehounek@seznam.cz. Grafické zpracování: Vladimír Kvíz, Ječná 26, 288 02 Nymburk, tel. 603 415 060, www.kviz.cz, e-mail: kviz@nymburk.cz. Tisk: Tiskárna Marie Blechová, Potoční ul., Nymburk, tel. 325 513 025. Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč. Náklad 150 ks.